

Washington zagolavlja Bonn o izvršilni obvez

Namestnik obrambnega tajnika ZDA je zagotovil Zah. Nemčijo, da bodo Združene države opremile nemško armado z dogovorjenim orožjem.

BONN, Nem. — V poročilu po dveh dneh razgovorov med namestnikom obrambnega tajnika ZDA R. Gilpatricom in nemškim obrambnim ministrom J. Staussom je rečeno, da vlada med obema vladama popoln sporazum glede oborožitve zahodnonemške armade.

Zahodnonemški obrambni minister se je bal, da bodo Združene države ustavile dobavo raket, ki so urejene za uporabo navadnih, pa tudi atomskih polnitvev. Te rakete so bile nemškimi oboroženim silam obljubljene, pa se ne dobavljene. Poleg raket s kratkim doletom bo dobila Nemčija tudi raketo Pershing, ki je sposobna ponesti atomsko bombo tudi preko 500 milj daleč.

Zahodna Nemčija in Francija sta odločno proti vsakemu večjemu popuščanju Sovjetiji v vprašanju Berlina in se bojita, da bodo Združene države pod angleškim pritiskom šle v popuščanju dalj, kot je bilo prvotno mišljeno. V takem slučaju bi utegnil Washington zavleči dobavo že dogovorjene opreme nemškim oboroženim silam, medtem ko je atomsko orožje samo itek pod njegovo kontrolo.

Finegana bo nasledil v AFL-CIO Joseph Murphy

CLEVELAND, O. — Na mesto izvršnega tajnika Clevelandске federacije AFL-CIO je bil izbran predstavnik Unije gradbenicv ki ima okoli 4.000 članov, Joseph E. Murphy. Novo službo bo predvidoma prevzel z novim letom, ko poteče poslovni rok Fineganu.

Po dogovoru med AFL-CIO pripada mesto izvršnega tajnika v federaciji AFL, zato ga ta tudi izvoli. Murphy ima baže precej opore tudi v vrstah vodstva CIO. Izkazal se je kot sposoben organizator in uživa v AFL-CIO precejšen ugled. Izvršni tajnik ima na leto \$16.900 plače.

Rodezija začela podpirati Katango

ELISABETHVILLE, Katanga. — Predsednik Katange Combe je prosil Federacijo Rodezije in njase za pomoč v hrani. Ta je Combejevi prošnji ugodila in poslala prvi transport 50 ton, ki obstoji iz kondenziranega mleka, sladkorja in mesnih izdelkov. Drugi transporti bodo sledili.

Hrano bo delila Combejeva vlada v sporazumu z zastopniki ZN. Da ima pomoč iz Rodezije tudi političen pomen, o tem nihče ne dvomi, saj sta obe deželi zmeraj v dobrih sosedskih odnosih.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, deževno in hladno. Najvišja temperatura 52.

Novi grobovi

Michael Bobonick
V torek je umrl 68 let stari Michael Bobonick z 1264 E. 61 St., rojen na Češkem, od koder je prišel pred 45 leti. Več let je delal pri W.S. Tyler Co. Tukaj zapušta ženo Anno, roj. Protz, in hčer Patricio Ann., v Norman Town, Pa., pa brata Georgea. Pogreb bo v soboto jutraj ob devetih iz Zakraskovega pogreba. Zavoda v cerkev sv. Andreja ob 9:30, nato na pokopališče Kalvarijo pod vodstvom Josepha Fortune.

Robert C. Perko
Včeraj jutraj ob 7:15 je preminul Robert C. Perko v starosti 39 let. Zadela ga je srčna kap. Zapušta soprogo Bernice, otroke: Darleno, Roberta, Barbaro in Denice, starše Mr. in Mrs. Frank M. Perko z 1092 E. 174 St., brata Franka in sestro Mrs. Edward Steigerwald. Bil je član Knights of Columbus. — Willowick Council in Slovenske moške zveze št. 3, kjer je njegov oče tajnik. Robert je bil zaposlen kot prodajalec pri Smith-Corona Marchant Inc. Pogreb bo iz Monreal pogreb. zavoda na E. 320 in Vine St. v soboto ob 10. zj. v cerkev sv. Marije Magdalene na Vine St. Na mrtvaškem odru bo od 2. do 5. pop. in od 7. do 10. zvečer.

Zborovalno dvorano v Kremlju opremil Zahod

MOSKVA, ZSSR. — Tisti, ki so bili obsojeni, da v dnevih 17. in 18. oktobra poslušajo celih 12 ur govore tovariša Hruščeva, so lahko ugotovili zanimivo razliko med živim in mrtvim inventarjem zborovalne dvorane. Dvorana se nahaja v novi kongresni palači v Kremlju in je najmodernejša opremljena, seveda le s kapitalistično pomočjo.

Napravo za hlajenje zraka je na primer dobavila neka zapadnonemška tovarna, ploščice, ki je z njimi obložena dvorana, so prišle iz Anglije, sedeže in druge buržujske pritlikline, ki lajšajo navzočim poslušanje komunističnih govorov, je dobavila Francija.

Hruščev je torej govoril komunističnim prvakom in kapitalistični opremi. Nihče med prvaki ni omenil, da bodo vse to lahko kupili tudi v Rusiji, naravno šele po 20 letih, ko bo Rusija že v malih nebesih.

Kanada se pritožuje

Govor o omenitvi uvoza petroleja iz Alberta v zahodni del ZDA je sprožil v Kandi novo debato o gospodarskih odnosih do ZDA.

CLEVELAND, O. — Kanada je lani uvozila iz Združenih držav za 1.25 milijona dolarjev več blaga, kot ga je pa mogla sem prodati. V Ottawi skušajo ta primanjkljaj vsaj zmanjšati, če ga že ne morejo popolnoma odstraniti. Zato so bili močno nejevoljni, ko je ameriški notranji tajnik Udall izjavil, da bo treba omejiti dotok kanadskega olja v zahodne predele Združenih držav.

Združene države so v zadnjih letih skoro ustavile nakup urana v Kanadi in s tem povzročile dejansko zastoj v uranskih rudnikih, ki je bil v nekaterih predelih izredno boleč. Podpore domačim rudnikom svinca in cinka bodo omejile uvoz kanadskega cinka in svinca v Združene države.

Kanada izvažajo v Združene države prvenstveno surovine in polsurovine, sama pa kupuje tu vsakovrstne industrijske izdelke. Zanimivo je, da tok ameriških turistov v Kanado, čeprav je sorazmerno velik, ne vpliva bistveno na kritje primanjkljaja v trgovinski bilanci. Premalo znano je, da prihaja vsako leto tudi sorazmerno veliko število Kanadčanov na obiske v Združene države in pušča tu precejšnje vsote za nakup najrazličnejšega blaga poleg osebnih stroškov. Zato so Kanadčani do neke mere nejevoljni na Združene države, ki so svojim obiskovalcem tujine omejile nakup blaga v zamejstvu od \$500 na \$100.

Vojna mornarica preskuša nova vrsto baterije

NEW YORK, N. Y. — Vojna mornarica bo skoro začela preskušati na oceanu modele "baterije", ki so jo izdelali v Magna Products, Inc., podružnici Thompson - Ramo - Wooldridge, Inc.

Nova baterija bo lahko uporabljala za polnitev čisto nov material, kot na primer: sladkor, krompir, sočivje in celo odpadke. Oskrbna z elektriko bo tako postala na morju enostavnejša.

Dominikanska diktatura začela hitro razpadati

CIUDAD TRUJILLO. — Predsednik Dominikanske republike Belaguer je pretekli mesec pozval vse opozicijske stranke, naj stopijo s sedanjo vlado v stik, da bi ustvarile koalicijsko. Opozicijske stranke so ponudbo odbile ter zahtevale, da se mora najprej umakniti Trujillova družina z oblasti. Trujillovci so zahtevo odbili, pa se kasneje premislili.

Poročila trdijo, da je že več članov Trujillove družine odpovalo v tujino, z njimi so odšli tudi prijatelji bivšega diktatorja. Bajje odvajača Trujillove ljudi, njihove prijatelje in seveda tudi njihovo premično premoženje kar dve Trujillovi zasebni jahti.

Z ozirom na tako trenutno stanje je predsednik Belaguer zopet ponudil spravo opozicijskim strankam in dodal, da so sedaj za koalicijsko vlado glavne ovire odstranjene. Misli je pri tem na pobeg Trujillove družine. Ena ovira je še zmeraj: Trujillov sin je poveljnik dominikanske armade. Dokler se ne umakne on, bo Belaguer težko dosegel sporazum z opozicijo. Vprašanje pa je, ali bo Belaguer sploh še mogel dolgo časa obvladati političen položaj v deželi.

Zid v Berlinu mora proči!

WASHINGTON, D. C. — Zahodnonemški poslanik v ZDA Wilhelm Grewe je po povratku iz Nemčije imel daljši razgovor s predsednikom Kennedyem in mu je razložil stališče vlade Zah. Nemčije v vprašanju Berlina.

V razgovoru s časnikarji je izjavil, da morajo zahodne sile v katršnihkoli pogajanjih s Sovjetsko zvezo o ureditvi berlinskega spora zahtevati odstranitev zidu, ki so ga komunisti zgradili skozi sredo Berlina. Trdijo, da so v Bonnu pripravljeni na neposredne razgovore s predstavniki Vzhodne Nemčije o ureditvi prometa med Zah. Berlinom in Zah. Nemčijo, v kolikor taki razgovori ne bi bili smatranji za formalno priznanje suverenosti Vzhodne Nemčije.

— Železo sestavlja nekačo eno četrtino zemeljske skorje.

ZDRUŽENI NARODI PROTI EKSPLOZIJ "VELEBOMBE"!

Politični odbor Združenih narodov je sprejel s 75 proti 10 glasovom resolucijo, ki poziva Sovjetsko zvezo, naj ne preskuša 50-megatonske bombe, ker da bi bilo s tem ogroženo zdravje človeštva. Sovjetska delegacija se je upirala z vsemi sredstvi, pa ni uspela. Resolucija pride danes pred glavno skupščino ZN.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Kljub ostremu sovjetskemu odporu in protestom je politični odbor glavne skupščine Združenih narodov izglasoval s 75 proti 10 glasovom resolucijo, ki poziva Sovjetsko zvezo, naj se odpove preskusu 50-megatonske bombe, ki ga je za konec meseca napovedal Nikita Hruščev. Proti resoluciji sta glasovala ves komunistični blok in Kuba. Sovjetsko zastopstvo je trdilo, da je resolucija delo zavestnikov Združenih držav, ki so molčali, ko so te preskušale jedrske bombe z jačino 15, 20 in celo 30 megatonov. Pokazalo je jasno, da se Sovjetska zveza na resolucijo, ki pride danes v razpravo pred samo glavno skupščino, ne bo ozirala.

Sovjetski blok je skušal s pomočjo nekaterih azijskih držav razpravo zavleči z vrsto vprašanj in predlogov z ozirom na poslovni red. Ko je ta način propadel, je skušal sovjetski blok razpravo preložiti, kasneje pa preprečiti zaključek debate.

Vsi ti poskusi so bili zavrnjeni in po ostri debati je prišlo do glasovanja. Za resolucijo se je izjavilo 75 članov, proti 10, 16 se jih je glasovanja vzdržalo. Zastopnik ZDA Dean je izjavil, da smatrajo Združene države za najboljši način preprečitve nadaljnih poskusov sklenitev mednarodnega dogovora pod učinkovitim mednarodnim nadzorom.

Britanski zastopnik Wright je Sovjetsko zvezo obdolžil, da je goljufala svoja tovariša v razgovorih v Zenevi o končanju preskušanja, ko je čas razgovorov izrabila za pripravo preskusov. Izjavljal je, da predstavljajo sedanji sovjetski preskusi nevarnost za človeško zdravje.

Zastopnik Finske, sosede Sovjetske zveze v sev. Evropi, je izjavil, da njegova država ni protinikomur, da pa je proti eksploziji atomske velebombe. Predstavnik Nove Zelandije je podurjal, da ima sovjetski preskus bolj psihološki kot vojaški cilj. Sovjetska zveza je včeraj izvedla nov, 24. jedrski preskus na področju Nove Zemlje.

Na sedanjem kongresu se vrste vodilnih partije in drug za drugim napadajo "protipartijsko skupino." Ko se je hotel maršal Vorošilov, ki je bil ob začetku kongresa na predlog Hruščeva izvoljen v njegovo predsedstvo, oglašati k besedi, da bi se branil, mu jo niso dali.

L. Iljičev, eden izmed vodilnih časnikarjev pod Stalinom in sedaj vodja partijske propagande, je v dolgem govoru iznesel, kako je Stalin spravljal s poti znanega gospodarstvenika Vozničenskega, ko je bila njegova knjiga o gospodarski zgodovini 2. svetovne vojne v javnosti preugodno sprejeta.

Nikola Švernik, kot Vorošilov nekdanji predsednik ZSSR, je v svojem govoru iznesel vrsto očitkov proti Kaganoviču, Malenkovi in Molotovu. Znanim vodnikom partije sledijo manj znani s podobnimi ali enakimi očitki. Njihovi govori imajo samo namen pokazati, da podpirajo Hruščeva in njegovo linijo.

Huda prometna nesreča v Jugoslaviji
BEOGRAD, FLRJ. — Med Beogradom in Titogradom v črni gori obstoja avtobusna zveza. Na tej progi je avtobus, poln potnikov, zdrknul s ceste in padel 300 čevljev globoko v sotesko, ki jo je napravila reka.

Nesreča se je zgodila blizu Prijepolja. Ob tej priliki je bilo 39 potnikov mrtvih, ostalih 13 pa bolj ali manj poškodovanih. Trdijo, da je to do sedaj največja avtobusna nesreča v Jugoslaviji.

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice—
Mr. in Mrs. Ronald Zak s 364 E. 238 St. se je rodila hčerka, prvi otrok. S tem sta postala stari oče in stara mati Mr. in Mrs. Joseph Zak z 20710 Lake Shore Blvd. in Mr. in Mrs. Joseph Klemencic s Kapel Drive, Euclid. Louis Radina z 20700 Lake Shore Blvd. in Louis Zakrajšek s 6609 Bonna Ave. pa sta postala prvič prastara očeta. Čestitamo!

Zadušnica—
Jutri ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Franka Znidarsic ob 2. obletnici smrti.

Zadušnica—
Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Julijo Adamic ob 17. obletnici smrti.

—

Čez deset let

Planet Mars se je približal Zemlji leta 1956 na 35 milijonov milj. Še bližje ji bo leta 1971.

—

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj je sovjetski zunanji minister A. Gromiko povedal 22. kongresu KP Sovjetske zveze, da sta se z državnim tajnikom ZDA Ruskom sporazumela tekoma njihovih razgovorov v New Yorku in Washingtonu, da morata deželi najti pot za preprečitev vojne. Govor Gromika je bil na splošno pomirljiv.

BERLIN, Nem. — Ameriške vojaške oblasti so pozvale ameriške civiliste, naj ne hodijo v Vzhodni Berlin zaradi komunistične zahteve, da morajo pokazati svoje izkaznice vzhodnonemški mejni straži. Včeraj bi bilo skoro prišlo do oboroženega spopada zaradi tega vprašanja. Združene države se posvetujejo o tem vprašanju z Anglijo in Francozi. Sovjetski vojaški poveljnik v Berlinu polk. A. Solovjev je ameriški protest zavrnil.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Varnostni svet je včeraj odobril sprejem Zun. Mongolije in Mavretanije v Združene narode. Nobenega dvoma ni, da bo skupščina sklep odobrila. Cangkajškov zastopnik, ki je pred časom grozil, da bo vetiral sprejem Zun. Mongolije, se glasovanja ni udeležil, s čimer je bila pot za sprejem Mongolije prosta. Sovjetska zveza potem ni ovirala sprejema Mavretanije, kot je stotila na zadnjem zasedanju, ko je bil zavrnjen sprejem Zun. Mongolije.

WASHINGTON, D. C. — Velikanski radio-aktivni oblak, ki je nastal pri eksploziji sovjetske velebombe na področju Nove Zemlje, se bliža preko Sibirije naglo Aleutskim otokom in Aljaski. Dosegel ju bo nemara danes.

SAIGON, J. Viet. — Gen. Taylor, predsednik Kennedyja vojaški svetovalec, je pred odhodom od tod v Bangkok, prestolico Tajske, dejal, da mora J. Vietnam povečati svoje napore za zmago nad komunističnimi gverilci, da mora "mobilizirati vse svoje politične, gospodarske in vojaške sile".

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 206 Thur., Oct. 26, 1961

Načrt Rapackega za Srednjo Evropo

Pri razpravah o možnostih kompromisne rešitve sedanjega berlinskega spora in celotnega nemškega vprašanja, za kar se bolj vnamajo zahodne sile kot Sovjetska, prihaja ponovno na dnevni red načrt razorožitve Srednje Evrope, ki je dobil ime po poljskem zunanjem ministru Adamu Rapackem.

Načrt je poljski zunanji minister Adam Rapacki predložil prvič na zasedanju glavne skupščine Združenih narodov v oktobru 1957 v dosti skromni obliki, pa ga nato dvakrat dopolnil. Kljub temu se zahodne sile niso mogle vneti zanj in so ga doslej vstrajno zavračale. V sedanji mednarodni krizi so Združene države ta načrt začele znova proučevati, če morda le ne bi mogel služiti za temelj razgovorov, ki naj bi odstranili nevarnost vojaškega spopada med Zahodom in Vzhodom v Evropi. Poglejmo, kaj je Rapacki prav za prav predložil.

Rapacki je izjavil, da je Poljska pripravljena odreči se produkciji in vzdrževanju jedrskega orožja na svojih tleh, če storita isto tudi Vzhodna in Zahodna Nemčija. Oglašila se je še Češkoslovaška republika in izjavila, da je pripravljena pristati na iste pogoje in se pridružila načrtu.

Februarja prihodnjega leta je Rapacki predložil zahodnim silam podrobnejši načrt, v katerem je k prvotnemu predlogu dodal še:

Štiri prizadete vlade, ki so pripravljene pristopiti k dogovoru, naj se obvežejo, da ne bodo dovolile na svojih tleh vskladiščenje nobenega jedrskega orožja in ne sistema priprave za njegovo uporabo.

Države, ki imajo svoje oborožene sile na tako vzpostavljene brezatonskim področji sredi Evrope, Združene države, Vel. Britanija, Francija, Sovjetska zveza, Kanada, Belgija in Danska, naj se obvežejo, da ne bodo te čete opremile z atomskim orožjem.

Uveden naj bi bil poseben način širokega in učinkovitega nadziranja nad izvajanjem omenjenih dogovorov.

Debatna v zahodnonemškem parlamentu v marcu 1958 je pokazala, da je Zahodna Nemčija proti sprejetju predloga. Proti načrtu so se kasneje izjavile tudi tri zahodne zasedbene sile Nemčije. Izjvile so, da obžalujejo, da je načrt preomejen in ne vpoštevava v zadostni meri številčno premoč sovjetskih vojaških sil na omenjenem področju, če zahodne sile umaknejo z njega svoje atomske orožje.

Rapacki je nato v novembru 1958 predložil na tiskovni konferenci v Varšavi še zmanjšanje neatomskih oboroženih sil, ki naj bi bilo dogovorjeno in izvedeno istočasno z umaknitvijo atomskih sil z določenega področja. Ker predloga ni poslal zahodni silam po redni diplomatski poti, ga te uradno niso vzele na znanje, nakar so razgovori o načrtu prenehali.

Zahodne sile so gledale na načrt poljskega zunanjega ministra vedno z nekim nezaupanjem, trdile so, da predvideva umaknitev sovjetskih vojaških sil za nekaj sto milj od nemškega in poljskega ozemlja, pa dejansko umaknitev ameriških oboroženih sil iz Evrope, torej več tisoč milj od morebitnega novega bojišča.

Pri določanju stališča zahodnih sil do poljskega predloga je igrala veliko vlogo Adenauerjeva vlada, ki se je ogibala vsakega koraka, ki bi utegnil pomeniti priznanje Vzhodne Nemčije, nove vzhodne nemške meje na Odri in Nisi in trajnostno razdelitve Nemčije. Zahodna Nemčija se je odločila za trdno povezavo z zahodnimi silami v prepričanju, da ji bodo te prej ali slej pomagale do združitve vsaj vseh nemških pokrajin zahodno od Odre in Nise, če ne tudi onih vzhodno od teh dveh rek. Adenauer je sicer nekajkrat poudaril, da Nemčija ne bo iskala spremembe meja s silo, ampak samo mirnim potom, toda Poljaki in Čehi na te izjave in obljube ne dajo dosti.

Tako na Poljskem kot na Češkem se boje nemške mlačevnosti, se boje novega nemškega pohoda na vzhod. Begunci iz sudetskih predelov na Češkem in begunci iz nemških predelov, ki so po drugi svetovni vojni prišli pod Poljsko, ne zamude nobene priložnosti, da ne bi javno zahtevali vrnitev teh "nemških" pokrajin Nemčiji.

To razpoloženje v Nemčiji sil Poljake in Čeha v roke Rusom, ki so jim proti Nemcem edini naravni zavezniki, dokler se zahodne sile ne izrečejo, kaj one mislijo o mejah v Srednji in vzhodni Evropi. V tem pogledu je spregovoril edino De Gaulle in povedal očitno, da smatra vzhodnonemško mejo na Odri in Nisi za nekaj stalnega.

Podobna izjava Amerike in Anglije bi brez dvoma imela svoj učinek na razpoloženje Poljakov in Čehov. Okrepljena s primernimi jamstvi bi dala tema dvema narodoma možnost iskanja bolj neodvisne poti od Sovjetske zveze, ker se jima ne bi bilo treba stalno bati Nemcev.

Nerešeno vprašanje meja sredi Evrope in razdelitev Nemčije predstavljata temeljni težavi za pomiritev tega dela sveta. Res je, da sedanji položaj daje Nemcem upanje

na bodočo združitve in jih tako drži v zahodnem taboru, toda negotovost položaja Poljske in Češke drži ti dve trdno na strani Sovjetske zveze in onemogoča normalizacijo razmer v tem delu sveta.

Na nesrečo Poljakov in Čehov so trenutno nemške želje in težnje zahodnim silam bližje kot poljske in češke!

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Ko sem prvo nedeljo v oktobru obiskal mojega drugega prijatelja Jureta in njegovo boljšo polovico Barbo, me je ta opozoril, naj nikar ne pozabim in ne prezrem poročila iz nedeljski izdaji "JHN" z dne 1. oktobra t. l., o važnem zborovanju, ki se je vršilo tu v Jolietu pod pokroviteljstvom gibanja, ki so mu dali ime "Project Alert."

Po naše nekako: "Načrt čuječnosti," ali "Gibanje čuječnosti."

Proti komu? To bo znal marsikdo vprašati.

Proti vsiljivemu gibanju in prodajanju komunizma in njegove miselnosti, kar izbornor organizirana komunistična propaganda ponuja in prodaja na vseh križiščih in vogalih tudi tu v naši deželi, prav pred našimi očmi in pod našim nosom.

V soboto 30. septem. se je vršil v tukajšnjem Woodruff hotelu sestanek ali shod, ki se ga je udeležilo kakih 400 proučevalcev in opazovalcev komunizma, njegovega gibanja in udejstvovanja in njegove propagande, ki jo vodijo komunisti po svetu.

Bili so to profesorji, učitelji in voditelji raznih učnih zavodov iz vseh delov Amerike. Organizacija "Project Alert" je skicala to zborovanje. Vršilo se je od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer, s kratkim predsedkom opoldne. Glavni govornik je bil Dr. George Benson, predsednik znanega Harding kolegija v Searcy, Arkansas, ki je v svojem govoru razpravljal o predmetu "Today's Challenge to Americans." Med drugimi odličnimi govorniki, ki predstavljajo važne urade in položaje v "Intelligence Officers of Army and Navy." Med temi je bil tudi znani podpredsednik kolegija sv. Prokopa v Lisle, Illinois (češka redovna ustanova sv. Benedikta), Rev. Francis Clougherty, O.S.B.

Vsi govorniki so razpravljali o teh in onih ciljih, načrtih in namenih, ki jih izvajajo komunisti. Razprave so bile zelo poučne in zanimive.

Glavni govornik Dr. Benson je povdaril, da je čas, da se Amerikanci prebudimo in priznamo, da komunistično zarotništvo proti nam nastaja in raste. To zarotništvo je zločinsko proti prostim in svobodnim narodom po svetu. Komunisti že zadnjih 40 let govorijo o zavojevanju sveta. Mi se pa še le zdaj s začudenjem probujamo in kakor se vidi komunistična miselnost zajema in kontrolira že skoro 35% ljudstev sveta in belježi nadaljnje uspehe v Afriki, Aziji in v Južni Ameriki. Skoro gotov sem, je povdaril, da bomo kmalu brai, da je Kongo v Afriki prešel pod rdečo kontrolo.

Govornik William Teague, mladi vzgojevalec in podpredsednik Pepperdine kolegija v Los Angeles, California, je v svojem govoru razpravljaj, kakih taktik se komunisti poslužujejo. Povdaril je:

"Komunisti rovarijo proti avtoritetam v demokratičnih svobodnih deželah. Izpodkoplajo moralno in vse dobro, kar uče razne veroizpovedi, kakor tudi domoljubje in rodoljubje. Kdor jim pri tem ugovarja in se z nji,

hovimi škodljivimi nasveti in nauki ne strinja, ga komunisti enostavno proglasijo za reakcionarja — nazadnjaka. In pri tem je Teague vehementno naglasil in naslovil na take komunistične klevete vprašanje:

"Od kdaj je pa nazadnjaštvo to: ljubiti in spoštovati svojo ženo, svoje otroke in svojo domovino?"

Zelo učinkovit in oster govor je imel tudi Cleon Skousen, ravnatelj od "American Security Council" in bivši zastopnik FBI tajne službe. Med drugim je ostro kritiziral tudi razno ravnanje in poslovanje naše zvezne administracije v preteklosti in zdaj, kar je večkrat služilo komunizmu v dobro in prav. Dejal je:

"Če bi bil Zapad prav povezan med seboj v demokratičnih svobodnih deželah in bi vzajemno uvedel in izvajal popoln strog embargo (prepoved ali za držbo uvoza), napram "Sino-Soviet" bloku, ves komunistični organizem bi skrahal v nekaj mesecih."

Potem je v zasmehljivem tonu omenil, kakli junaki so komunisti.

"Ko smo leta 1955 povedali komunistom v brk, da se bomo borili za otoka Matsu in Quemoy ob Formozu, proti Rdeči Kitajski, so komunisti kmalu postali prijazni in pomirjeni. Amerikancem so začeli kazati prijaznejši obraz in so rekli, pošljite (Dajte na 3. strani)

Veseli "Skopuh" in še kaj

Cleveland, O. — Slovenski oder nam bo prihodnjo nedeljo pokazal na odru Sloven. narodnega doma na St. Clairju Molierovo slovito komedijo "Skopuh." Začetek predstave ob pol štirih pop.

Dve področji sta, na katerih se Slovenci na tujem najraje kulturno udejstvujemo: pevsko in odsko. Na prvem smo trdnjejši kot na drugem. Pesem je med nami veliko bolj trdoživa kot pa igra. Pa sta obe zelo važni v našem zdomskem življenju za našo narodnostno ohranitev.

Med clevelandskimi Slovenci gojita odsko kulturo zlasti Slovenci oder v senklerskem okolišju in Dramatično društvo Lili in kalinudskem. V obeh primerih gre za igralce diletante; torej ne za poklicne igralce. Igralci Lili je kot tudi igralci SO se posvečajo odru iz ljubezni do igre. Resno se trudijo, da bi kar se da dobro zaigrali in tako za dovoljili slovensko publiko. Pri SO bi rad omenil še to, da ves čas svojega obstoja skuša zraven tega nekaj storiti za dobrodelne namene. Če je kdaj kaj ostalo, ali so podarili Ligi ali pa je kaj kmalu tudi v namene rajnega škofa.

Nedeljsko igro režira stari naš znanec ne samo iz telovadnice, marveč tudi iz gledališke dvorane, to je prijatelj Janez Varšek. Tudi kot režiser, ne samo kot telovadni vaditelj, ima lep pedagoški dar. To vedo najbolj njegovi igralci, vemo pa tudi vsi iz njegovih iger. Glavno vlogo je tokrat sprejela gospa Joža Varškova. Talentirana igralka. Tišči, ki se je spominjamo iz iste vloge na odru špitalskega tabo- nišča, vemo, da bo tudi tokrat odlična. Ostale vloge je g. Varšek razdelil, da jih bolje ni mogel: g. Božo Pust, g. Milko Pust, g. Milan Dolinar, g. Ivan Martinc, g. Jure Svajger, g. Edi Veider itd. Kdo se jih ne bi veselil že vnaprej!

P. Odilo je v zadnjem času

rad pisal o dobrodejnem vplivu smeha. Se s svoje poti v Avstralijo nam je pisal o njem, kje ga je vse srečal. "Skopuh" ga vsebuje bogato mero. In kdo se rad ne smeje; saj pa je v sme- hu pol in še več zdravja." Na svidenje v nedeljo, veseli ljudje!

J. S.

V priznanje pevskemu zboru Ilirija

Cleveland, O. — Pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu deluje pod vodstvom g. Martin Rakarja mešani pevski zbor Ilirija že nad 35 let. V tej dolgi dobi so pevci storili že veliko dobrega in plemenitega ter doprinesli velik delež za čast in slavo božjo in za slovensko narodno blaginjo; ravnali so se dosledno po naukih sv. evangelija: Daj Bogu, kar je božjega in narodu, kar je narodnega.

Vsi člani Ilirije so pevci z dušo in telesom, njim na čelu pe- povodja g. Rakar, katerega glas doni pri jutranjih mašah kot velikomestni zvon v stolnici; to so pevci iz navdušenja, ki sliči- tistemu vrlenu človeku, o katerem pripoveduje Tolstoj, da je prehodil 20 vrst, samo, da bi pel na koro — Oče naš.

Pesem Ilirije je neprestano odmevala po naselbini, v dobrih in viharjih časih ter širila njen ugled tudi izven naselbine; pevci so peli na koro, kadar smo povzdigovali naša sra k Bogu, in peli so nam po dvorinah, ko smo obujali našo narodno za- vest, da smo Slovani, ki imamo

Slavčkov jubilejni koncert

"Bodite mladi, veseli in pojte — slovensko pojte," je pozval pok. ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman mlade pevce in pevke pred petimi leti. Ti se zve- sto drže njegove besede in po- jojo iz leta v leto boljše, lepše in ubranješe. Preteklo nedeljo popoldne so s svojim nastopom v veliki dvorani pri Sv. Vidu po- kazali, kaj zmore vstrajno delo, kaj zmore veselje do slovenske pesmi.

Bil je krasen jesenski dan, ko človek le težko zdrži doma, zato sem se bal, da velika dvorana sv. Vida ne bo zasedena, kot trud mladih slovenskih fantov in deklet, vnetih za materno besedo in domačo pesem, zaslužili. Ne- kaj minut pred napovedanim časom sem stopil v dvorano, bila je še skoraj prazna. Ni bilo dol- go, ko so se začeli vanji vsipati pri vseh vratih. V četrto uro je bila polna v taki meri, da so morali nekateri obstati pri vr- tih.

Malo pred četrto se je razgr- nil zastor, na odru je stal pevski zbor Slavček, pred njim njegov pevovalca g. Miodrag Savernik. Bil je lep pogled na dekleta in mladenke v belih bluzah in mo- drih krilih z rdečimi nagelji na prsih, na fante in fante v mo- drih hlačah in belih srajcah. Mladost in svežino sta dihala iz njih in se razlila po dvorani.

Pevovodja je dvignil roko in oglasila se je prva pesem Satt- nerjeva "Nazaj v planinski raj." Harmonija glasov in lepa, znana melodija sta potegnili za seboj in navdušili občinstvo. Zbor je ob samem začetku pokazal iz- vežbanost in disciplino, ki jih redko najdemo pri starih pev- skih zborih odraslih, Slavček pa je dejansko še vedno šele na po- ti k zboru doraslih.

Mešani zbor je nato zapel ko- roško narodno "Pred mojo kaj- zo" in gorenjsko narodno v pri- redbi Z. Prelovca "Ko so fantje

nebeško lepe cerkvene in narod- ne pesmi.

V nedeljo, 29. oktobra, ob šti- rihi popoldne bodo pevci Ilirije nastopili pri koncertu v cerkve- ni dvorani na Holmes Ave. ter izvajali bogato izbran spored. Da bo koncert tudi nekaj kras- nega, ni treba poudarjati, ker že ime Ilirija sve- doči, da sodelujejo pri zboru navdušeni pevci, preizkušeni ter izvežbani v cerkveni in narodni glasbi, katerim smo dolžni pri- znanje in hvaležnost za njih trud in požrtvovalno delo.

Pojdimo jih poslušat!

Ernest Terpin.

Jesenska prireditev Naj- sv. Imena Jezusove- ga pri Sv. Vidu

Cleveland, O. — Društvo Naj- svetjega Imena Jezusovega pri Sv. Vidu bo priredilo v nedeljo, 29. oktobra t. l., za svoje ude, njihove svojce in vse prijatelje društva v novi šolski dvorani je- senske prireditev.

Ob 5. uri zvečer bo pričela ve- čerja, ki jo bodo servirali do 7. ure, nato pa bodo razni pevski in drugi oderski nastopi. Po ve- čerji bo tudi igrala godba, da se bodo mladi lahko zavrteli. Pri- reditev bo trajala do 10. ure zve- čer.

Vse ude, njihove svojce vabi- mo, da se te prireditve v čim večjem številu udeležijo. Vstop- nice se dobijo pri odbornikih društva in v župnišču Sv. Vida po \$1.50, za otroke pa po \$1.00.

Kulturna kronika

proti vasi šli." Obe sta bili za- peti z občutkom in razumeva- njem, z glasovi zlitimi v lepo harmonijo.

Posebno navdušila je občin- stvo "Vipavska" narodna v pri- redbi C. Preglja. Čeprav zahte- vnejša za mladi zbor, je bila po- dana brezhibno in živahno. Zbor jo je ponovil.

Z Venturinijevo "Pohojena travica" nas je zbor popeljal v romantično slovenske vasi v nek- dajšnjih dneh. Zdi se mi, da je znal pevovodja lepo ujeti razpo- loženje. Jože Lah in Slavko Zu- pan sta pela solo.

Prvi del sporeda je mešani zbor zaključil z "Vidi baba mu- ho," ki jo je po narodnem bese- dilu in melodiji priredil R. Go- bec, pevovodja ljubljanskega A- kademskega zbora. Zabavno besedilo pesmi je združeno z ži- vahno melodijo, ki zahteva od zbora izvežbanosti in disciplino. Občinstvo je pesem tako navdu- šila, da jo je moral zbor ponoviti.

V drugem delu sporeda sta na- stopili ob spremljavi orkestra naprej gđ. Breda Osenar (so- časom sem stopil v dvorano, bila je še skoraj prazna. Ni bilo dol- go, ko so se začeli vanji vsipati pri vseh vratih. V četrto uro je bila polna v taki meri, da so morali nekateri obstati pri vr- tih.

Malo pred četrto se je razgr- nil zastor, na odru je stal pevski zbor Slavček, pred njim njegov pevovalca g. Miodrag Savernik. Bil je lep pogled na dekleta in mladenke v belih bluzah in mo- drih krilih z rdečimi nagelji na prsih, na fante in fante v mo- drih hlačah in belih srajcah. Mladost in svežino sta dihala iz njih in se razlila po dvorani.

Pevovodja je dvignil roko in oglasila se je prva pesem Satt- nerjeva "Nazaj v planinski raj." Harmonija glasov in lepa, znana melodija sta potegnili za seboj in navdušili občinstvo. Zbor je ob samem začetku pokazal iz- vežbanost in disciplino, ki jih redko najdemo pri starih pev- skih zborih odraslih, Slavček pa je dejansko še vedno šele na po- ti k zboru doraslih.

Mešani zbor je nato zapel ko- roško narodno "Pred mojo kaj- zo" in gorenjsko narodno v pri- redbi Z. Prelovca "Ko so fantje

treba pohvaliti jasno in pravil- no izgovarjavo. Ko se bodo moški glasovi očistili in dobili polno jačino in pravo barvo, bo Slavček eden najboljših zborov, kar jih bo ameriška Slovenija premogla.

Glavno zaslugu za izreden uspeh zbora ima njegov pevo- vodja g. Miodrag Savernik, ki vstrajno dela, pili in pili, prema- guje težave, dokler ne doseže, kar želi. Tokrat je imel še po- sebne težave, ko je moral nekaj tednov pred koncertom sam pri- praviti note za zbor in onkster za venček narodnih iz "Gorenj- skega slavčka."

Zboru in njegovemu pevovod- ji k uspehu iskreno čestitamo in želimo, da bi zbor rasel in napredoval v bodoče kot je v preteklih petih letih!

Vili.

Pavla Kovačič: Ausch- witz

V tiskarni Družbe sv. Mohor- ja v Celovcu je bila natisnjena knjiga, ki jo je izdala in založila Slovenska knjiga v Clevelandu in obsega preproste, toda topla človeško napisane spomine Pav- le Kovačič na taborišče smrti Auschwitz.

Kar je pri tej knjižici največ vredno, je to, da jih je napisala preprosta žena. Mnogo teh stva- ri sem že prebral, saj je recimo jugoslovanski tisk doma v prvih letih knjižni trg s tem narav- nost poplaval. Tako imenovana partizanska literatura je tedaj poskušala s tem branjem odv- riniti oči od tistega, kar je jugo- slovanski režim tedaj sam poče- njal, ko je ustvarjal prisilna ta- borišča, iz katerih so izginjali na poslednjo pot tisoči. Prav zavoljo tega, je imelo tisto bran- je posebno grenak priokus. Ta knjižica preproste žene skriva v sebi enake misli, gledanje, ki je ne samo preprosto, ampak tudi iskreno. In prav zavoljo tega človeka veliko bolj zagrabi. Tu vidiš trpljenje žene v taborišču smrti, rojstvo otroka in njegovo smrt sredi človeških zveri in tu in tam vendar še sled dobrega človeka, ki bi rad pomagal, če bi mogel.

Duševne muke, eksperimenti, ki so jih vršili na ženskah, poni- ževanje ženskega dostojanstva in ogabno uničevanje ljudi, je na vseh straneh podano s pravim ženskim čustvovanjem in bo vsakemu preprostu u človeku veliko bližje kakor velike knjige komunističnih ideologov, ki so nekoč svoja umazana dela sku- šali skriti s tem, da so odkrivali umazanijo drugih. Surovi in od- vrtni nacizem med vojsko je do pilke podoben prav tako odvrat- nim metodam komunizma po vojski. Koncentracijska taborišča so vedno znamenja nesigurnosti in trepetu, pred opozicijo in nul- na pritisklina vseh totalitarnih sistemov od fašizma, nacizma in komunizma.

Knjižica, ki obsega 65 strani strahotnih spominov, je opre- mljena z nekaterimi slikami, ki jih je prispeval Jože Grdina, ki je lanske leto, ko je potoval po Ev- ropi, obiskal tudi taborišče smr- ti — Auschwitz.

Cena knjigi je en dolar in ka- kor sem obveščen jo je možno naročiti na naslovu: Familia, 6116 Glass Ave., Cleveland 3.

Dobiti pa jo je možno tudi pri trgovini Melaher, 6205 St. Clair Ave., Cleveland 3.

Preteklost je mimo, toda vse, kar se je v njej zgodilo, je bodo- čnost za zrcalo. V teh časih, ko komunizem mirno prevzema de- diščino propadlega nacizma, bo ta preprosta, toda doživeta knji- žica marsikomu zbudila misel, da človek, ki ne veruje v življe- nje onstran, ni v strahu uniče- vati življenja, zakaj življenje, takim je samo organsko gibanje, ki more biti mrtvi gnoj zemlji.

Kupi in beri in bodi vesel, da veruješ. Tudi pisateljica te knjižice je verovala in prav zato, so ti zapiski vredni, da jih vza- meš v roke.

Karel Mauser.

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

"Ali vina nimaš?" je vprašal hripavo in je postavila predenj posodo s pijačo, da je nagnil in pil bolestno. V duhu je še enkrat preživel vso trdnost, odkar se je bil dvignil v Kranj, da bi mu vstalo med zarjo in mrakom noči. Bolečina v senec se je začela spet buditi, a je otrpnila v pijači, ki mu je zvezala misli in ude v topi, prijetno onemoglost. Iz knjige, ki je ležala odprta pred njim, je vzrastlo novo gledanje v njem. Bila je zoprna slika. Evangeljske matere celo so se spotikale nad njo; vedel je to in je topo gledal. Bil je tam Pinehas. Platno od šotora je bil odgrnil in je s sulico prebodel moža in ženo, ki sta ležala v sli.

"Jezabela in Abdija," je motno sovražil bogovec in želel grajskima moža iz ljudstev po imenu Pinehas. Iz vina, ki ga je prevzelo, se je zasmajal in dvignil oči. Ko je videl staro strežkinjo, je rekel trdo:

"Pojd!"

Odstopila je. V suhih, gostih gubah kraj ust je drhtelo starki. Zelela je povedati z besedo, pa je ni našla. Bogovec je ostal sam. Zopet je segel po vinu in pil. In ko je še pil, je utonil v motno pijanost in trdnost. Ko se je vzdramil, je zasluhlil, da je sveča globoko dogorela. Od zunaj nekje je udarila blodna pesem na njegovo uho:

"Im rotem Klee, im grinnen nuser beider Bette was."

"Lotriško sadlo, konjarska Mreta," je uganil bogovec. "Pozno je. Pijano so jo vrgli hlapci iz hlevov."

Bridko do studa je občutil in skoraj zavidal:

"Lotrica je prase. Prav nič ne ve za smrt v sadlu svojem. Sladko je toniti v lajnu."

Vstati mu je hotela slika lepe, bridke žene, ki mu je kakor duhovina rastla; pa ni vstala. Ko je še enkrat zajel od vina, mu je težko padla glava na knjigo in je spal. V spanje mu je rastlo iz strašne snage v knjigi: Pinehas je bil s kopjem prebol moža in ženo v sli. Zenska je glavo dvignila in okrenila; in glej, bil je njen obraz, lice njegove duhovine, kakor se je vtelesilo v blodno kri njegove nesrečne hčere . . .

"Gott bis mir gnadig," se je dramil predikant v budnost. Medlo se je svetlikalo v oknih, mrzlo je velo po prstoru. Nekdo je trkal na vrata, plaho, nestrpno, proseče:

"Here Meister, Here Meister!"

Predikant se je dvignil: "Kdo je? Kaj hoče?"

"Gertruda umira," je odgovorilo od zunaj. Čudno motno se je zgenilo bogovcu v osrčju: bila je pesem blodniške Mrete, bila je snaga iz pisma, ki je snažila smrt moža in žene v sli, bila je laž iz duhovine, ki ga je bila pozvala v zvonove.

"Hie Baertl," je vzrastlo odločno v njegovo polzavednost in je odprl vrata. Stara strežnica je ušla rob njegove obleke in ga vedla tiho po temnih hodnikih. Potem je odprla pred njim v nizek in dremoten stan njegove hčere. Ko je šel bogovec za njo, je vstajalo bridko in strašno iz pesmi v njegov spomin:

"Daj me ko pečat na svoje srce, pečat na roko svojo. Močna kakor smrt je ljubezen, zvesta kakor grob je ljubezen. Ljubezen je ogenj. Vse vode sveta je ne pogase . . ."

Stal je sredi prostora, ki je bil poln nečedne vlage in von-

ja po lojenki. Nekaj grajskih dekel je odstopilo; bogovec je zagledal v belem razmetanem perilu na ležišču trudni obraz svoje hčere. Saj je bil odpočit, kakor da je spala vso noč in se umila; le oči so bile utonile v strašno senco in bolest, da je bila podobna postarni ženi. Trepet je rasel iz njenega telesa, da je drgetala postelja in ves prostor. Predikant je pristopil in položil bolnici roko na glavo:

"Gertruda, kaj je s teboj?"

Bolnica ni odgovorila. V njem je vzrastlo sočutno in bridko in ji je hotel bolest usopiti in strašne krče, ki so jo stresali, da je drgetal ves prostor:

"Močna kakor smrt je ljubezen, zvesta kakor grob je ljubezen. Ljubezen je ogenj. Vse vode sveta je ne pogase..."

"Otrok je mrtev," je šepetnila neka ženska ob njem in je doumel:

"Otročniška je. V sedmem mesecu. Po tisti pomladni žalosti je došla, ko jo je ne- navadni vrgel nečednim potepcem na cesti."

"Gertruda, moja hči," je bolno spregovorilo iz njega; nagnil se je nad hčerini obraz in je slišal šum njenih zob, ko so ji mrzlični krči gnali čeljusti.

Hotel je tožiti, prositi in plakati, a so besede pol zastrte mrlje na ustnicah.

Na okno je vstajal dan. Trenutno je ugasnil drget bolne ženske. Smrtna tišina je zavezala vse roke invse misli. Sredi v tišino je zarezalo neskončno bolestno, nenavadno prebujeno v strašni žeji po dnevu in življenju. Bolnica je spregovorila:

"Pomagajte! Tečem, tečem, tečem!"

Potem je utihnula. Ena med ženskami je začela tiho jokati.

(Dalje prihodnjič)

STONE S HRIBA

(Nadaljevanje z 2. strani)

nam kakke vaše ljudi, mi imamo mnoge stvari za pokazati. Mi bomo pa poslali naše ljudi k vam, da vidijo kaj imate vi.

Govornik Skousen je potem še omenil in označil znano povabilo sovjetskemu diktatorju Hruščevu, da naj poseti Ameriko za "diplomatsko napako!" In mnogi ljudje v Washingtonu so bili že tedaj prepričani, da predsedniku Eisenhowerju ne bo dovoljeno obiskati in posetiti Rusije. In prav to se je pozneje tudi zgodilo. To uči, da kadar imaš opravka s komunisti, vedno pazi, da najprvo dobiš svoje, kar hočeš — pozneje je prepozno.

Dalje je omenil tudi pokojnega Harry Hopkinsa, da se je zelo motil, ko je med drugo svetovno vojno bil mnenja, da je mogoče napraviti prijateljstvo s Sovjetsko Rusijo, kateri smo mi tako velikodušno pomagali v borbi s Hitlerjem z našo "Lend-Lease" pomočjo. Harry Hopkins je par mesecev po zaključku zadnje vojne umrl zelo razočaran nad vsem, kar je imel opravka s Sovjeti.

Skousen je nato pripomnil, da ni potrebno sicer kritizirati one, ki so naredili napake in pomote v preteklosti. Ampak važno je, da zdaj mi ne poskušamo napraviti enakih in sličnih napak. Ampak na važnih in visokih položajih imamo tudi prav zdaj ljudi, ki govorijo o enakih načrtih in stvareh in se za iste zavzemajo, katere so se izkazale usodno tragične in napačne v preteklosti.

Potem je še omenil, kako ne- previdno smo ravnali v letih po vojni. Can-Kajšek bi moral pomagati, da bi bil ostal na krmlu, ko je bil čas za to — a mu nismo. V Koreji nismo pozneje končali borbe, kakor bi bilo prav. Vse je bilo nekam prav in v korist komunistom — nam pozneje in še zdaj pa v sitnosti in težave. Pri tem je Skousen še pristavil, "da je nekaj narobe v našem državnem oddelku in je povdaril... "we American citi-

zens should demand a full-scale investigation."

Te izjave govornika Skousena so izvabile navdušene aplavze med navzočimi na zborovanju, pravi poročilo. Posebno še, ko je ob zaključku nasvetoval, da s Sovjetsko Rusijo bi morali prekiniti diplomatske odnose in povedati sovjetskim zastopnikom, da naj odidejo domov in vzamejo seboj vse svoje špijone. Ob tem zadnjem povdaru so mu navzoči se posebno ploskali in pritrdjevali.

— Zborovanje je bilo res vse- skozi zanimivo. Kaže, da vse razne intrige komunistov so končno začele iti na živce tudi nam Amerikancem.

* NOVI GROBOVI. — Pred kratkim je tukaj preminul v bolnici sv. Jožefa Matthew Pleš, star 67 let, bivajoč na naslovu 2503 North Broadway Street. Pokojnik je bil okrog 35 let zaposlen pri Elgin, Joliet in Eastern Railway Company. V Jolietu je bival nad 51 let. Bil je član Hrvatske Bratske Zajednice in še nekaterih drugih organizacij in društev. Tu zapušta žalujočo vdovo Antonijo in hčer Catherine, poročeno Kirinich, dalje dva brata v starem kraju, Nikolaja in Jakoba, in eno sestro ter še druge daljne sorodnike. Pokopan je bil iz cerkve sv. Ane na pokopališču Marijinega Rojstva v Jolietu.

— V bližnjem New Lenox pa je pred kratkim preminul 73 let stari George Medič, ki je bival tamkaj na 1019 N. Cedar Street. Rojen je bil v Jugoslaviji in je prišel v Ameriko leta 1907. Nad 50 let je delal za družbo Mesabi Iron Mining Range v Minnesoti. Leta 1956 je šel v pokoj in se preselil v tukajšnji bližnji New Lenox, sosedno mesto tu. Za njim žaluje vdova soproga Margareta in ena hčer-pastorka. V Sacramento, California, pa sin-pastorek Major Louis Shukle. Za pogreb je bil prepeljan v Virginia, Minnesota, kjer so ga položili k večnemu počitku.

Vsem preminulim naj sveti večna luč in naj počivajo v miru. Žalujočim sorodnikom pa iskreno sožalje!

Naj za to pot zadostuje, dru-

gič o čem drugem. Vsem čitateljem pa iskren slovenski pozdrav od

Toneta s hriba.

Gastrovo gospodarstvo v vedno večjih težavah

MIAMI, Fla. — V našo deželo pribeži tedensko do 1,000 Kubancev. Niso to trgovci ali ban- kirji ali industriji, so to kmetje, delavci, ribiči in podobni delo- vni ljudje. Vsi ti trdijo, da po- staja življenje na Kubi zmeraj težje. Kmetje so že prišli do prepričanja, da se jim sedaj ne godi več bolje kot pred revolu- cijo. Delavci tožijo nad nizkimi plačami in ne kažejo nobene vo- lje, da bi pridno delali.

Vsako se otepa dela, kadar le more. Sedaj manjka na primer delavcev za obiranje kave, po božičnih praznikih bo manjkalo delavcev za žetev sladkornega trsa. Iz komunističnih dežel ne prihaja toliko in tako dobrega blaga, kot ga je Castro obetal.

Največ težav dela Castrovemu režimu slaba delovna storilnost. Nikomur se več ne ljubi, da bi delal z vnemo, zato se tako velik odstotek delavcev javlja samo tupatam na delo. Castrovi pri-

staši se naravno ne počutijo do- bro, ne morejo zakrivati dejstva, da jim ljudje zmeraj manj ver- jamejo in da jih tudi zmeraj manj ubogajo. Pri takem polo- žaju imajo seveda govorice o no- vi invaziji, ki so samo plod do- mišljije, tudi svoj nezaslužen vpliv na razpoloženje delovnih množic.

Ženske dobijo delo

Hišno delo
Išče se ženska za hišno delo za 5 dni v tednu. Bi imela svojo sobo, kopalnico in TV. Priporo- čila. Kličite ER 1-2312. (207)

MALI OGLASI

V najem oddajo
V najem oddajo sve sobi na E. 63 St., severno od St. Clair Ave. Prednost imajo upokojenci. Kli- čite 531-4116 ali IV 1-6151. (207)

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

EAGLE ZNAMKE POMENIJO SE VEČJE PRIHRANKE...

the MAY co's

NOW
3

BASEMENT stores

Downtown - Public Square

Cedar Center - Ridge and Ridgewood Drive

RAZPRODAJA JE V TEKU....!!

Za v
službo

Moške 100% volnene

Worsted obleke

Za v
družbo

\$ 26

MERE 36 do 46

• Običajne • Kratke • Dolge

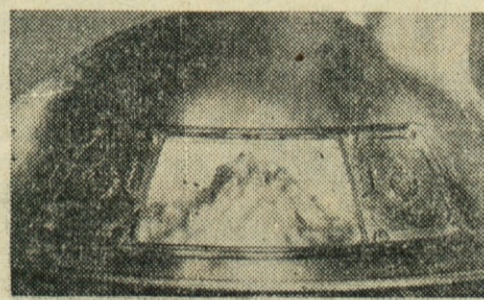
Razprodaja še vedno traja . . . In še nikoli niste videli take vrednosti! Elegantne moške obleke iz 100% volnenga blaga. Suknjič se zapenja na 3 gumbe, hlače imajo gubo, fina izdelava. Velikanska vrednost po nizki ceni! Krasna izbira sivih, rjavih, modrih, rjavih in črnih barvnih odtenkov. Mere, običajne, kratke ali velike. Pridite in izberite zgodaj!

Za pismenih in telefoničnih naročil
ne sprejemamo

KLETNi ODDELEK MOŠKIH OBLAČIL

THE MAY COMPANY, VSE 3 TRGOVINE

To
pivo
je
varjeno - z ognjem!

. . . in varjenje z ognjem daje Stroh's fin okus, s katerim se ne more primerjati nobeno drugo ameriško pivo!

Kipenje, ki ga vidite zgoraj v varilnem kotlu, je povzročeno z direktnim ognjem pod kotlovim dnom. Ta direktna vročina ustvarja najfinejši okus iz najfinejših primesi . . . napravlja Stroh's lažje in mehkejše. Uživate posebnost edinega ameriškega z ognjem varjenega piva še danes! Ugajalo vam bo

Stroh's
... boljše!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Trdo je stiskala ustnice in se ni mogla obrniti. Rada bi videla, da bi odšel.

— Vseeno bi te prosil, če bi ti smel dati nekaj za znamke. Govoril bi s komandantom, razložil položaj. Pustil bi v gotovem razdobju, da bi pisma naslovljena na Natašo, ne romala v koš. Vem, kako je.

— Prav — je rekla mirno. Vzela je denar in ga malomarno vtaknila v suknjo. Vedela je, da se je bal, da bo odklonila.

Zdaj je slonel na mizi in naravnost vročično gledal vanjo. Kakšna je bila nekoč v svojih lepih oblekah, na plesu, na izprehodih.

— Mislim, da je vse, kar zdaj prihaja, še vedno strašno prekletstvo preteklosti — je sekel s strašno muko. Gledala je vanj in čeprav je čutila, da bi se ji moral smiliti, je vendar trdno rekla:

— Prekletstvo vedno prihaja iz človeka, nikoli iz časa. Kaj naj ima čas pri tem? Čas ne nosi ne dobrega ne slabega, čas so samo trenutki, ki se nizajo v dneve in leta. Samo ljudje so, ki prinašajo v trenutke prekletstvo in blagoslov, tisto, kar ljudje nosimo v sebi. Vstal je in isti hip je vstala

tudi ona. Ko sta stopila nazaj v pisarno, ju je že na vratih obletel Sašin porogljiv pogled. Silva ni mogla uganiti ali je namenjen njej ali Blažu.

— Za danes si prosta dela, lahko ostaneš v baraki.

Komandantov glas je bil miren in samozavesten. Skušal je pokazati svojo oblast.

— Hvala — je rekla. Nato se je obrnila k Blažu:

— Pozdravi Natašo in upam, da se bo vse srečno izteklo. Zelo si želim.

Ko je že šla po taborišču, je šele čutila, da se trese, da vse v njej trepeti in da je že čisto blizu joka. V baraki je bilo prazno, v vrsti so stali bedni pogradi, obliti z belo lučjo, ki se je zlijala skoz okna.

Sedla je na svoj pograd, porinila roke v široke rokave suknje in mislila na novico. Niti tega ni slišala, da je nekdo odpahnil vrata.

— Saj ni bilo nič hudega, kajne? —

Splašena se je obrnila. Stari stražar, ki jo je pripeljal h komandantu, je gledal skoz vrata.

— Ne, nič hudega ni bilo, prijatelj.

Nasmehnil se je in zaprl vrata.

— Nič hudega — je ponovila zase. — Čisto nič hudega — nekemu morda v odrešenje.

37

Šredi marca se je Nataša odločila za operacijo in njena odločitev je napravila na Blaža vtis, da je pripravljena na vse. Ravno to mu je bilo v največjo muko. Tu so bili prvi lepi dnevi, prvo resnično sonce s pravo toploto in jutro, v katerem sta jo z Nežo spremljala v bolnico je bilo polno bele, prosojne megle.

Ko so opravili formalnosti, je bil Blaž do kraja strtl, čeprav se je mučil, da bi bil videti miren. K sreči je svojo mirnost ohranila Neža, spominjala Natašo na malenkosti in ji v torbici celo poiskala Silvino pismo, ki ga je Nataša vzela s seboj in ga v razburjenosti ni mogla najti. Blaža se je loteval občutek, da je nepotreben, da se Nataša v teh hipih bolj oklepa Neža in Silve kakor njega.

Nato sta odšla. Nataša pri slovesu ni jokala in Neža ji je obljubila, da bo prve noči po operaciji prebila z njo. Ima že dovoljenje od primarija.

Ko sta šla mimo še golih kostanjev, mimo zapuščenih klopi proti izhodu se je Blaž premikal kakor senca. Nepristano je z dlanjo potegoval od čela do brade kakor da mu bo zdaj zdaj slabo.

(Dalje prihodnjič.)

CHICAGO, ILL.

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inkor. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KOČEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOČEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Illinois

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERISKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOČEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

The Minutes of the Semi-Annual Meeting of the Supreme Board on July 28-29 1961 in Joliet, Illinois

(Continued)

At this time he showed and presented the IBM system which he has put into effect, how it works and the simplification of this system of how easy it is to put a finger on any item of the insured, sick benefit or hospitalization. The Supreme Board was very impressed with the system and its operation. It was agreed that Mr. Robert Kochevar has done an excellent job in the Home Office.

At this time the Secretary, Joseph J. Kochevar continued on his report. First of all as he stated previously that he was going to explain some of the figures in the Treasurer's report which were questioned.

Members of the Board, some of the figures that you question, are these, where you have noticed in disbursements a large figure. This was due first of all to the acceptance of the application of the proposed members who have sent in to the Home Office payments on their policies and after a close scrutiny these proposed members had to be rejected. Therefore the amounts collected had to be reported as income, which it actually was, then when these people were rejected it also had to be shown as an expense. I hope that this clears the matter. This is a matter of book-keeping.

Now to continue with several proposals which have been brought to my attention in the operating of the Holy Family Society, due to the conditions of the various parts of the state and locality, there had to be changes made.

This is the first proposal which I present to you for study and discussion for its adoption, dated this 29th of July, 1961.

"We as members of the Supreme Board of the Holy Family Society of the U.S.A. have studied the series 1000 Hospital Plan and have investigated the claim loss ratio against this Plan.

We recommend a premium increase as follows:

INDIVIDUAL

MALE OR FEMALE

Quarterly: \$15.00 to \$19.50
Semi-Annually: \$30.00 to \$39.00
Annually: \$57.00 to \$74.10

FAMILY

OF TWO TO FOUR

Quarterly: \$30.00 to \$39.00
Semi-Annually: \$60.00 to \$78.00
Annually: \$114 to \$148.20

EACH ADDITIONAL CHILD

Quarterly: \$4.50 to \$6.00
Semi-Annually: \$9.00 to \$12.00
Annually: \$17.10 to \$22.80

In addition to the rate increase, we approve an amendment rider which for all miscellaneous, the Society will pay 50% of all hospital charges up to the first \$100.00 and 100% thereafter.

Steve Kosar, President
Anna Jerisha, 2nd V-Pres.
Anton Smrekar, Treasurer
Joseph J. Kochevar, Sec'y.
Frank Tushek, 1st Trustee
Matthew Kochevar,

2nd Trustee

Anna Frank, 3rd Trustee
Joseph L. Drasler,

Recording Sec'y.

This recommendation duly read and presented to the Supreme Board and explained, was duly adopted and signed by the members of the Supreme Board.

A motion was made by Matthew Kochevar that the above proposal and recommendation be adopted and accepted. The motion was seconded by Anna

Jerisha. Motion carried and accepted.

The second proposal and recommendation that I want to present to the Supreme Board for its adoption this 29th of July, 1961:

"We as members of the Supreme Board of the Holy Family Society of the U.S.A., have studied the series 2000 Hospital Plan and have investigated the claim loss ratio against this Plan."

We recommend a premium increase as follows:

INDIVIDUAL

MALE OR FEMALE

Quarterly: \$12.00 to \$15.60
Semi-Annually: \$24.00 to \$31.20
Annually: \$45.60 to \$59.25

FAMILY

OF TWO TO FOUR

Quarterly: \$24.00 to \$31.20
Semi-Annually: \$48.00 to \$62.40
Annually: \$91.20 to \$118.55

EACH INDIVIDUAL CHILD

Quarterly: \$4.50 to \$4.80
Semi-Annually: \$9.00 to \$9.60
Annually: \$17.10 to \$18.25

On this series 2000, the Society will pay 80% of the hospital expense actually incurred during the stay in the hospital after the policy-holder pays the first \$10.00.

Steve Kosar, President

Anna Jerisha, 2nd V-Pres.

Anton Smrekar, Treasurer

Joseph J. Kochevar, Sec'y.

Frank Tushek, 1st Trustee

Matthew Kochevar,

2nd Trustee

Anna Frank, 3rd Trustee

Joseph L. Drasler,

Recording Sec'y.

This recommendation duly read and presented to the Supreme Board and explained, was duly adopted and signed by the members of the Supreme Board.

A motion was made by Anna Frank that the proposal and recommendation just presented be adopted and accepted. The motion was seconded by Matthew Kochevar. Motion carried.

Thank you members of the Supreme Board for your action on these matters, which are of utmost importance to all of us at this time. This action had to be taken at this time.

Our new IBM System brought out these facts to us, and enabled us to see where our greatest problems were.

Now, for my final statements to you Board members, are these; as you all know that we have a new Life Plan in the offering, it is of the utmost importance that we apply ourselves to the promotion of this plan. As you all know, ours is a Fraternal organization, selling Life Insurance to all Catholic members in the State. Therefore let us apply ourselves to this task, which, at this time is very important.

Our business in the past six months has been gratifying, but as you have heard from the Kravitz's, Life Insurance at this time should be foremost in our minds. Let us take heed and promote and sell it.

I want to thank you for your patience and co-operation in all matters that we have discussed at this time, and that at the next Annual meeting our efforts will be shown.

Joseph J. Kochevar, Secretary

A motion was made by Frank Tushek that the report of the Secretary, Joseph J. Kochevar be accepted as given. The motion was seconded by Matthew Kochevar. Motion carried.

The matter of Calumet City, Special Assessment bonds, which have been carried on the books as assets, has been discussed by the Board.

Treasurer Anton Smrekar and

Secretary Joseph J. Kochevar, in the past few years, have been in constant contact with the officials of Calumet City to receive any payments that are due on these bonds. All efforts have been exhausted. And, had any other means been undertaken to collect them, legal advisers say the cost of collecting the money would not warrant it, as the costs would be greater than the amount to be collected.

Therefore the Supreme Board at this time has come to the following conclusion: A motion was made by Frank Tushek that the Calumet City, Special Assessment Bonds be, at this time, written off the books and filed. The motion was seconded by Anna Frank. Motion carried.

Before closing the meeting, President Steve Kosar again appealed to the Supreme Board and all members of the Holy Family Society to go out and sign up new members for the new Life Insurance plan. At this time it is urgent that we increase our membership.

There being nothing further to discuss at this time, the President asked for adjournment.

A motion was made by Frank Tushek that we adjourn, the time being 5:30 P.M. The motion was seconded by Anna Frank. Motion carried.

President Steve Kosar closed the meeting with prayer.

Joseph L. Drasler, Recording Sec'y.

REVMAZEM JE VELIKA

NADLOGA!

Mi imamo tako zdravlje, ki vam bo olajšalo bolečine in težave! Pridite in nas vprašajte!

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošiljamo!

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

Henderson 1-2088

KENmore 1-6300

Moderno podjetje -- Zmerne cene

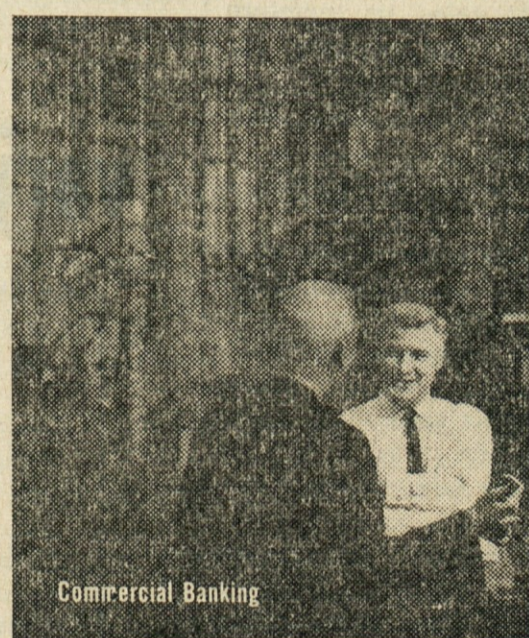
Checking and Savings

Loans of all kinds

Complete Trust Services

Commercial Banking

Za postrežbo z "OSEBNO POZORNOSTJO" v banki, kjer ste vi središče vsega! Vsa naša postrežba — kot vam jo predstavljajo zgornje slike — ima nekaj skupnega: osredotočena je direktno na vas — na vaše finančne potrebe, na vašo osebno udobnost. Naša postrežba je zamišljena tako — da vam daje tisto osebno pozornost, ki si jo od banke želite. In še nekaj, kar vam bo v našem bančnem poslovanju ugajalo: vse bančne posle lahko opravite v enem kraju — kar je samo po sebi zelo prikladno! Mi vam nudimo kompletno bančno in kreditno postrežbo: čekovne račune, hranilne račune, osebna posojila, trgovska posojila, hipotekna posojila za nakup domov, kreditno postrežbo, trgovsko bančno postrežbo. Zato se — za kompletno bančno postrežbo z "osebno pozornostjo" obrnite na:

Society NATIONAL BANK

A GROWING FINANCIAL FORCE IN CLEVELAND . . . TOTAL RESOURCES OVER \$400,000,000

ST. PETER'S CHURCH

In the Loop—Madison at Clark

PR 2-3111

FRANCISCAN FATHERS

WEEKDAY MASSES & SERVICES

- MORNING WEEKDAY MASSES: 8:30-9:00 Every Half Hour.
- NOON MASSES: 11:40-12:10-12:40 (Only 12:10 Saturday).
- NOVENA SERVICES

MONDAY: INFANT OF PRAGUE—5:15 P.M.
TUESDAY: ST. ANTHONY—After All Masses and 5:15 P.M.
WEDNESDAY: ST. JOSEPH—Station of the Cross 5:10 P.M.
THURSDAY: ST. FRANCIS OF ASSISI—After All Masses & 5:10 P.M.
FRIDAY: OUR SORROWFUL MOTHER: 7, 8, 11:40, 12:10, 12:40
1:10, 4:10, 5:10, 5:40, 6:40 and 7:10.
SATURDAY: IMMACULATE HEART OF MARY—5:10 P.M.

CONFESSIONS DAILY FROM 6:00 A.M.-9:30 P.M.